

2. Национальный медицинский исследовательский центр психиатрии и наркологии им. В. П. Сербского. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://serbsky.ru/>
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 року // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2001. – № 25-26. – Ст. 131.
4. Зубченко Н. І. Добробут тварин та їх захист від жорстокого поводження: розвиток доктрини міжнародного права / Н. І. Зубченко // Актуальні проблеми політики. – 2015. – Вип. 54. – С. 203-211.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження гуманного ставлення до тварин: Закон України від 22.06.2017 року № 2120-VIII// Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2017. – № 34. – Ст. 371.
6. Про захист тварин від жорстокого поводження Закон від 21.02.2006 року № 3447-IV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2006. – 27. – Ст. 230.
7. Шуміло О. О. Особливості детермінації жорстокого поводження з тваринами / О. О. Шуміло // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. – 2016. – Вип. 36(2). – С. 117-122.

Ключові слова: гуманне ставлення до тварин, жорстоке поводження, захист тварин, пропаганда жорстокості, антигуманність.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Заверюха М. М.

**Дяченко Ірина Станіславівна,
Кісіль Христина Вікторівна**

студентки 2-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету «Одеська юридична академія»

ОСОБЛИВОСТІ КЛІМАТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ МІСТ ЯК ОДНОГО ІЗ ЗАСОБІВ НОРМАТИВНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛОКАЛЬНОЇ КЛІМАТИЧНОЇ ПОЛІТИКИ

Клімат є нематеріалізованим природним ресурсом, який в силу своєї природи має особливості правового регулювання та охорони [1, с. 597]. Міжурядова група експертів зі зміни клімату дійшла висновку, що потепління кліматичної системи Землі є однозначним, і що діяльність людини дуже ймовірно є причиною цього потепління. Підраховано, що протягом останніх 25 років середня глобальна температура поверхні на планеті збільшилася приблизно на 0,74°C [2, с. 27]. Діяльність людини призводить до зростання концентрацій парникових газів в атмосфері, у тому числі вуглекислого газу (CO₂), метану (CH₄) та закису азоту (N₂O).

Викиди парникових газів, найімовірніше, є основною причиною поточних і майбутніх кліматичних змін. Вплив кліматичних змін виявляється у ефекті «теплого стресу», глобальному таненні

льодовиків, зростанні рівня морів, зміні у кількості опадів, що призводить до засух в окремих регіонах та втратою земельних ресурсів в результаті підняття рівня моря. Не всі з цих наслідків безпосередньо стосуються міст, проте саме міста є найбільшими джерелами викидів парникових газів (загалом близько 80%, в основному це викиди від транспорту), які мають не тільки локальний, але й комплексний глобальний негативний вплив.

Проте, якщо зараз вжити заходів, ще буде можливість до середини століття зменшити найбільш шкідливі впливи [3]. Найважливішими міжнародними механізмами протидії зміні клімату є ті, які закріплені у Рамковій конвенції ООН зі зміни клімату та Кіотському протоколі до неї. Крім того, Україна підписала Меморандум про співробітництво урядів України та Канади з питань зміни клімату, а також Протокол про співробітництво з питань зміни клімату з Нідерландами і почала випровадження кількох спільних проектів, крім того є стороною 26 багатосторонніх міжнародних договорів та 3 протоколів в галузі охорони довкілля.

Варто зазначити, що при формуванні нової кліматичної політики України було б доцільним використати принцип, притаманний для співвідношення національного та міжнародного законодавства, держава, використовуючи локальні нормативні акти, формує механізм для досягнення глобальних цілей на національному рівні. Якщо реалізація глобальних цілей потребує додаткової міжнародної допомоги, використовуються міжнародні нормативно-правові акти та закріплені у них зобов'язання і механізми. Поки що у чинному законодавстві відсутній комплексний підхід до планування та прогнозування шкідливих наслідків впливу змін клімату не тільки безпосередньо на стан навколишнього природного середовища, але й на добробут суспільства, забезпечення економічної, екологічної безпеки держави, формування та розподіл впливів та зобов'язань у міжнародних еколого-правових відносинах.

Основними завданнями кліматичної політики міст повинні стати:

- скорочення антропогенних викидів парникових газів;
- приєднання до Пакту мерів (Covenant of Mayors) підвищення енергоефективності міст у середньому не менш, як 40% до 2030 року, зростання частки енергозабезпечення за рахунок відновлюваних джерел енергії до 18% до 2020 року;
- розробка і прийняття Кліматичних стратегій та цільових програм «Охорона та протидія зміні клімату на 2017-2025 роки»;
- реалізація заходів у енергетичній, транспортній, екологічній сферах, визначених окремими секторами даної Програми, зокрема: створення пішохідних зон в центральній частині міста, побудова нових мостів та розв'язок (для зменшення автомобільних заторів), налагодження оптимальної роботи громадського транспорту, перехід на екологічні види транспорту тощо;

- впровадження екологічного податку як додаткового фінансового навантаження для підприємств, що використовують викопне паливо, не вживають заходів щодо енергоефективності та енергозбереження, переходу на відновлювані джерела енергії;

- удосконалення водопостачання та зменшення водоспоживання [4].

Для цього необхідно на локальному рівні:

- розробити прогностичний баланс теплової енергії до 2030 року з перспективою до 2050 року з урахуванням індикаторів розвитку і принципів сектора;

- розробити способи та методи підвищення енергоефективності постачання та споживання електроенергії;

- впровадити локальну систему стимулювання підприємств, що частково переходять на відновлювані джерела енергії. Наприклад, на експериментальному підприємстві в м. Гюссінг (Австрія) виробляється 8 МВт/год електричної енергії за рахунок використання водню з біомаси рослин. Біомаса дає можливість робити одночасно кілька видів енергії. В подальшому можливо будівництво котелень з когенерації, які вироблятимуть тепло та електроенергію з біомаси.

- впровадити кредити для фінансування модернізації будинків, оновлення систем опалення та переходу енергозабезпечення будинків на відновлювані джерела енергії, що неможливо без відповідної політики та ресурсів держави у цій сфері. Кредит міг би надаватись, приміром, на 10 років під 6,5%-8,5% і лише на 80% від загальної суми кошторису, 20% мешканці будинку повинні фінансувати самостійно і відразу. Допомога з боку держави в сумі до 25% компенсується фондом банку і лише у тому випадку, якщо енергоаудит підтвердить, що після модернізації (утеплення) є економія енергії не менше 10%;

Як показує практика, питання правового регулювання пом'якшення та адаптації до змін клімату недостатньо врегульовані національним та локальним законодавством. У грудні 2017 року прийнято розпорядження Кабінету Міністрів України «Про затвердження плану заходів щодо виконання Концепції реалізації державної політики у сфері зміни клімату на період до 2030 року», яким передбачено вдосконалення державної політики у сфері зміни клімату для досягнення сталого розвитку держави.

У даній Концепції передбачено зміцнення інституційної спроможності щодо формування і забезпечення реалізації державної політики у сфері зміни клімату, запобігання зміні клімату через скорочення антропогенних викидів і збільшення абсорбції поглиначами парникових газів та забезпечення поступового переходу до низьковуглецевого розвитку держави, а також адаптація до зміни клімату, підвищення опірності та зниження ризиків, пов'язаних із зміною клімату

Названий документ робить можливим розробку та прийняття локальних кліматичних стратегій міст, оскільки визнає важливість

ефективного врегулювання та компромісного вирішення проблеми зміни клімату та встановлює підходи до створення локальних адаптативних механізмів, одними із шляхів втілення яких є розробка стратегій з пом'якшення та адаптації до змін клімату.

Список використаних джерел

1. Локтева-Маклашова Н.В. Правова охорона атмосферного повітря / Н.В. Локтева-Маклашова// Екологічне право України : підруч. для студ. вищих навч. закладів / За ред. І. І. Каракаша. — Одеса : Фенікс, 2012. — С. 585–601.
2. Орленко С.Л. Протидія глобальній зміні клімату в контексті Кіотських домовленостей: український вимір / С.Л. Орленко, Я.А. Жаліло, І.В. Трофимова [таін.]. — К.: НІСД, 2010. — С. 26–30.
3. ХольгерДалкманн, ШарлоттБранніган «Транспорт і зміна клімату. Модуль 5е. Стійкий розвиток транспортної системи: Збірник матеріалів для політиків міст» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.sutp.org/files/contents/documents/resources/A_Sourcebook/SB5_Environment%20and%20Health/GIZ_SUTP_SB5e_Transport-and-Climate-Change_UA.pdf.
4. Howclimatechangeplunderstheplanet [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <https://www.edf.org/climate/how-climate-change-plunders-planet>.

Ключові слова: клімат, парникові гази, кліматична стратегія, антропогенні викиди, екологічна криза.

Науковий керівник: *к.ю.н., доцент Заверюха М. М.*

Жакун Маргарита Юріївна

студентка 2-го курсу факультету міжнародно-правових відносин
Національного університету«Одеська юридична академія»

«БУРШТИНОВА ЛИХОМАНКА» ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕКОЛОГІЧНОЇ КРИЗИ В УКРАЇНІ

Актуальністьтеми полягає в тому, що Україна посідає друге місце в світі за запасами бурштину, при цьому вирізняється найвищим у світі відсотком бурштину ювелірної якості в покладах. За останні кілька роківпроблема нелегального видобутку бурштину дуже загострилась, адже можливість заробити гроші, і не просто гроші, а величезні статки, в сотні тисяч гривень, за короткий термін часу, привернула увагу значної кількості населення.Бездіяльність органів державної влади та керівників органів місцевого самоврядування стосовно цієї проблеми, нерідко обговорюється в ЗМІ. Окрім цього, в результаті журналістських розслідувань виявляється, що чиновники та високопосадовці